

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Декан факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту
ЗАТВЕРДЖУЮ
 Євген ПАВЛЮК
 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Педагогіка

Галузь знань – А Освіта;

Спеціальність – Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література).

Середня освіта (Українська мова і література)

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС

Шифр дисципліни ОЗП.08

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (загальної підготовки)

Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Кафедра – психології та педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота аспіранта	Самостійна робота аспіранта в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	2	4	5	150	66	32		34		84				+
Заочна	2	4	5	150	14	6		8		136				+

Робоча програма складена на основі Освітньо-професійної програми за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Робочу програму склала _____ д-р. пед. наук, проф. Олена ГОМОНІУК

Схвалена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 28 серпня 2025 р. №1 Зав. кафедри _____ Таїсія КОМАР

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС _____ Євген ПАВЛЮК

Хмельницький 2025

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри слов'янської філології, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. пед. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Оксана РАНЮК
Декан	Гуманітарно-педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Педагогіка» є складовою обов'язкової частини дисциплін загальної підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література. Українська мова і література.

Пререквізити – ОЗП.03. Основи фахової діяльності. ОЗП.04. Іноземна мова. ОЗП.06. Інформаційні технології в освітній діяльності. ОЗП.07. Психологія.

Постреквізити – ОЗП.09 Основи інклюзивної освіти, ОФП.16 Методика навчання польської мови, ОФП.17 Методика навчання української та зарубіжної літератур, ОФП.18 Методика навчання української мови, ОФП.19 Педагогічна практика (пропедевтична), ОФП.20 Педагогічна практика з польської мови і зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти, ОФП.21 Педагогічна практика з української мови і літератури у закладах загальної середньої освіти,

Відповідно до освітньої програми дисципліна сприяє забезпеченню:

компетентностей: ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері середньої освіти. ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність працювати в команді. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК12. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. ЗК14. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК18. Здатність ідентифікувати себе як громадянина України, здійснювати психологічну саморегуляцію та заходи щодо забезпечення безпеки й надання домедичної допомоги. ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності. ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей. ФК6. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів. ФК7. Здатність розвивати в учнів критичне мислення. ФК8. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу. ФК13. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. ФК14. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною. ФК16. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. ФК17. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. ФК18. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. ФК19. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя. ФК20. Здатність планувати, організовувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу. ФК23. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. ФК24. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя.

програмних результатів навчання: ПРН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до

предметної спеціальності. ПРН4. Реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності. ПРН6. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми). ПРН10. Використовувати міжпредметні зв'язки. ПРН11. Добирати доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку. ПРН12. Застосовувати методики і технології розвитку критичного мислення в учнів. ПРН19. Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з учнями; розпізнавати індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу. ПРН20. Враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, ідентичності. ПРН21. Підтримувати взаємодію між учнями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формувати навички взаємодопомоги та співпраці. ПРН22. Усвідомлювати власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, володіти способами запобігання професійному вигоранню. ПРН23. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу конструктивно та безпечно, поважаючи розмаїття думок і поглядів, приймаючи та поцінуючи інакшість. ПРН24. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства. ПРН25. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. ПРН26. Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя. ПРН28. Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. ПРН30. Моделювати навчальні заняття на основі компетентнісного, діяльнісного, особистіснозорієнтованого підходів. ПРН31. Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчальнопізнавальної діяльності учнів. ПРН33. Аналізувати результати навчання учнів з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання. ПРН36. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу.

Мета дисципліни – оволодіння студентами знаннями про закономірності навчання і виховання, формування вмінь організації педагогічного процесу, застосування методів, засобів й форм навчання та виховання, а також забезпечення ефективної взаємодії учасників освітнього процесу.

Предметом дисципліни є обсяг теоретичних та практико-орієнтованих знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти з проблем навчання, виховання, освіти та розвитку особистості учня.

Завдання дисциплін: засвоєння студентами основних понять, категорій і закономірностей педагогіки, оволодіння знаннями про процеси навчання, виховання і соціалізації особистості; опанування методами, засобами і формами організації навчально-виховної діяльності; формування вмінь аналізувати та проектувати педагогічні процеси, оцінювати їх ефективність; набуття навичок організації взаємодії між школою та сім'єю; розвиток здатності застосовувати педагогічні підходи для вирішення професійних завдань і створення умов для всебічного розвитку особистості.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має бути здатним: використовувати професійну термінологію та основні поняття педагогіки; оцінювати закономірності навчання, виховання та соціалізації особистості; застосовувати

методи, засоби й форми організації навчально-виховного процесу та контролю його результатів; проєктувати педагогічну взаємодію між учителем, учнями та батьками; використовувати інформаційно-комунікаційні технології для пошуку й аналізу педагогічної інформації; демонструвати відповідальність, толерантність та дотримання гуманістичних і демократичних цінностей у професійній діяльності.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Денна форма		
	лекції	практ. заняття	СР
Тема 1. Предмет, завдання педагогіки, основні категорії. Методи науково-педагогічних досліджень	2	2	7
Тема 2. Система освіти в Україні	2		7
Тема 3. Розвиток, формування і виховання особистості	2	2	7
Тема 4. Дидактика – теорія освіти і навчання. Зміст освіти.	2		7
Тема 5 Процес навчання. Принципи і види навчання. Технології навчання	2		7
Тема 6. Методи, прийоми та засоби навчання	4	2	7
Тема 7. Види і форми навчання	2	2	7
Тема 8. Впровадження досягнень педагогічної науки в шкільну практику	2		7
Тема 9. Сутність процесу виховання	2		7
Тема 10. Загальні принципи та методи виховання	4	2	7
Тема 11. Поняття про цілісний навчально-виховний процес. Єдиний зміст навчально-виховного процесу, його напрями	2	2	7
Тема 12. Колектив як мікросоціум	2	2	7
Тема 13. Педагогіка середовища	2		7
Тема 14. Взаємодія школи та сім'ї у вихованні молоді	2	2	7
Разом за семестр	32	16	84

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

№ лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>Третій семестр</i>	
1	Предмет, завдання педагогіки, основні категорії. Методи науково-педагогічних досліджень Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет, основні категорії та джерела педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Методи науково-педагогічного дослідження. Етапи педагогічного дослідження. <i>Література: [1(с. 9-34), 3(с. 40-50), 4(с.8-26), 5(с.9-45)]</i>	2
2	Система освіти в Україні Загальне поняття про систему освіти. Організація системи освіти в	2

	Україні та її структура. Література: [1(с. 9-34), 3(с. 40-50), 4(с.8-26), 5(с.9-45)]	
3	Розвиток, формування і виховання особистості Розвиток, його рушійні сили, закономірності. Роль спадковості і середовища в розвитку і формуванні особистості. Поняття соціалізації особистості. Виховання і розвиток. Роль діяльності і спілкування в розвитку особистості. Роль активності особистості в її розвитку і вихованні. Вікові етапи в розвитку особистості школяра, їх характеристика. Індивідуальні особливості та їх врахування у навчанні та вихованні Література: [1(с.34-46), 3(с.51-69), 4(с.26-59), 5(с.45-62)]	2
4	Дидактика – теорія освіти і навчання. Зміст освіти Предмет дидактики. Основні категорії дидактики: зміст освіти, принципи, закономірності, методи, форми організації навчання. Основні завдання дидактики на сучасному етапі. Взаємозв'язок дидактики і окремих методик. Поняття змісту освіти. Література: [1(с.234-240, 261-275), 3(с.71-144), 4(с.93-138), 5(с.76-93, 111-121)]	2
5	Процес навчання. Принципи і види навчання. Технології навчання Суть процесу навчання як пізнавальної діяльності, його двосторонній характер. Основні компоненти процесу навчання. Основні етапи процесу засвоєння знань: сприймання, розуміння, осмислення, узагальнення, закріплення, застосування. Поняття про принципи і закономірності процесу навчання. Різні підходи до класифікації типів і видів навчання. Особливості пояснювально-ілюстративного навчання, проблемне навчання, програмоване, модульне, диференційоване, ігрове та ін. Види та типи навчання. Література: [1(с.234-240, 261-275), 3(с.71-144), 4(с.93-138), 5(с.76-93, 111-121)]	2
6	Методи, прийоми та засоби навчання Поняття про методи навчання. Структура методу. Метод і прийом. Історія розвитку методів навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання, їх аналіз, характеристика. Новаторські методи і прийоми у школі. Народно-педагогічні методи і засоби навчання. Класифікація засобів навчання. Моделі, наочні посібники. Візуальні, аудіальні та аудіовізуальні засоби навчання, організаційно-методичні умови їх застосування. Комп'ютер як засіб навчання. Телекомунікативне навчання як перспективний засіб форма навчання. Література: [1(с.275-313), 3(с.166-192), 4(с.153-194), 5(с.121-150)]	4
7	Види і форми навчання Поняття про організаційні форми навчання. Генезис організаційних форм навчання. Класно-урочна форма організації навчання. Основні дидактичні вимоги до сучасного уроку. Типи і структура уроків. Характеристика уроків різних типів. Форми організації навчальної роботи на уроці: фронтальна, колективна, групова та індивідуальна. Урочні форми навчальних занять. Позаурочні форми навчальних занять Література: [1(с.324-351), 3(с.145-165), 4(с.208-245), 5(с.150-192)]	2

8	Впровадження досягнень педагогічної науки в шкільну практику Суть інноваційної педагогічної діяльності. Критерії оцінки інноваційного педагогічного досвіду. Форми і методи впровадження досягнень педагогічної науки і передового педагогічного досвіду. Характеристика досвіду роботи вчителя новатора. <i>Література: [1, 3, 4, 5]</i>	2
9	Сутність процесу виховання Педагогічна наука про виховання як процес формування особистості. Основні складові процесу виховання. Суб'єкти та об'єкти виховного процесу. Роль особистості вчителя в педагогічному процесі. Особливості і завдання виховання на сучасному етапі. Характеристика різних концепцій та технологій виховання. Критерії ефективності виховного процесу. <i>Література: [1(с.89-104), 3(с.217-231), 4(с.269-308), 5(с.218-247)]</i>	2
10	Загальні принципи та методи виховання Поняття методу та прийому виховання. Методи впливу на підсвідомість вихованця. Методи виховання через звернення до свідомості вихованців. Методи організації діяльності і поведінки вихованців. Методи стимулювання поведінки і діяльності вихованців. <i>Література: [1(с.127-165), 3(с.307-320), 4(с.308-335), 5(с.314-341)]</i>	4
11	Поняття про цілісний навчально-виховний процес. Єдиний зміст навчально-виховного процесу, його напрями Поняття про цілісний навчально-виховний процес. Єдиний зміст навчально-виховного процесу, його напрями Розумове виховання школярів. Завдання та зміст морального виховання. Суть, завдання і зміст трудового виховання. Система естетичного виховання в школі. Завдання і зміст фізичного виховання. <i>Література: [1(с.104-127), 3(с.321-336), 4(с.68-78), 5(с.247-314)]</i>	2
12	Колектив як мікросоціум Генезис проблеми виховання особистості в колективі. Загальне поняття про дитячий колектив, його ознаки, структуру. Основні типи дитячих колективів. Загальношкільний і первинний колективи, їх взаємозв'язок. Вибірні органи колективу, їхні функції, умови ефективної діяльності. Динаміка розвитку колективу. А.С.Макаренко про етапи розвитку колективу. Умови успішного виховання колективних стосунків. Педагогічне керівництво і самоуправління в колективі. Роль класного керівника у формуванні мікроклімату в колективі. <i>Література: [1, 3, 4, 5]</i>	2
13	Педагогіка середовища Сучасні проблеми сімейного виховання. Умови успішного виховання в сім'ї. Народньо-педагогічні традиції родинного виховання. Форми взаємозв'язку школи і сім'ї: педагогічна просвіта батьків та її форми (батьківські збори, участь у навчально-виховному процесі школи, шкільних радах, батьківських комітетах). Позашкільні виховні заклади, форми та методи роботи з ними. <i>Література: [1(с.56-67), 3(с.307-336), 4(с.68-78, 308-335), 5(с.247-341)]</i>	2
14	Взаємодія школи та сім'ї у вихованні молоді Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми й методи роботи вчителя з батьками учнів. Взаємодія з батьками. <i>Література: [1(с.56-67), 3(с.307-336), 4(с.68-78, 308-335), 5(с.247-341)]</i>	2
Загальна кількість годин:		32

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

1	Предмет, завдання педагогіки, основні категорії. Методи науково-педагогічних досліджень Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет, основні категорії та джерела педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Методи науково-педагогічного дослідження. Етапи педагогічного дослідження. <i>Література: [1(с. 9-34), 3(с. 40-50), 4(с.8-26), 5(с.9-45)]</i>	2
2	Процес навчання. Принципи і види навчання. Технології навчання Суть процесу навчання як пізнавальної діяльності, його двосторонній характер. Основні компоненти процесу навчання. Основні етапи процесу засвоєння знань: сприймання, розуміння, осмислення, узагальнення, закріплення, застосування. Поняття про принципи і закономірності процесу навчання. Різні підходи до класифікації типів і видів навчання. Особливості пояснювально-ілюстративного навчання, проблемне навчання, програмоване, модульне, диференційоване, ігрове та ін. Види та типи навчання. <i>Література: [1(с.234-240, 261-275), 3(с.71-144), 4(с.93-138), 5(с.76-93, 111-121)]</i>	2
3	Сутність процесу виховання Педагогічна наука про виховання як процес формування особистості. Основні складові процесу виховання. Суб'єкти та об'єкти виховного процесу. Роль особистості вчителя в педагогічному процесі. Особливості і завдання виховання на сучасному етапі. Характеристика різних концепцій та технологій виховання. Критерії ефективності виховного процесу. <i>Література: [1(с.89-104), 3(с.217-231), 4(с.269-308), 5(с.218-247)]</i>	2
	Загальна кількість годин	6

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Предмет, завдання педагогіки, основні категорії. Методи науково-педагогічних досліджень. <i>Література: [1(с. 9-34), 3(с. 40-50), 4(с.8-26), 5(с.9-45)]</i>	4
2	Розвиток, формування і виховання особистості. <i>Література: [1(с.34-46), 3(с.51-69), 4(с.26-59), 5(с.45-62)]</i>	4
3	Методи, прийоми та засоби навчання. Види і форми організації навчання <i>Література: [1(с.275-313), 3(с.166-192), 4(с.153-194), 5(с.121-150)]</i>	4
4	Види і форми навчання <i>Література: [1(с.324-351), 3(с.145-165), 4(с.208-245), 5(с.150-192)]</i>	4
5	Загальні принципи та методи виховання <i>Література: [1(с.127-165), 3(с.307-320), 4(с.308-335), 5(с.314-341)]</i>	4
6	Поняття про цілісний навчально-виховний процес. Єдиний зміст навчально-виховного процесу, його напрями <i>Література: [1(с.104-127), 3(с.321-336), 4(с.68-78), 5(с.247-314)]</i>	4
7	Колектив як мікросоціум <i>Література: [1, 3, 4, 5]</i>	4
8	Взаємодія школи та сім'ї у вихованні молоді <i>Література: [1(с.56-67), 3(с.307-336), 4(с.68-78, 308-335), 5(с.247-341)]</i>	4
	Загальна кількість годин:	32

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Предмет, завдання педагогіки, основні категорії. Методи науково-педагогічних досліджень. <i>Література: [1(с. 9-34), 3(с. 40-50), 4(с.8-26), 5(с.9-45)]</i>	2
2	Методи, прийоми та засоби навчання. Види і форми організації навчання <i>Література: [1(с.275-313), 3(с.166-192), 4(с.153-194), 5(с.121-150)]</i>	2
3	Види і форми навчання <i>Література: [1(с.324-351), 3(с.145-165), 4(с.208-245), 5(с.150-192)]</i>	2
4	Загальні принципи та методи виховання <i>Література: [1(с.127-165), 3(с.307-320), 4(с.308-335), 5(с.314-341)]</i>	2
Загальна кількість годин:		8

5.3. Зміст самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних домашніх завдань, підготовці до їх презентації і обговорення, у виконанні тестових завдань за теоретичним матеріалом у Moodle тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

№№№№	Перелік змістових модулів,, тбми практичних занять, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Предмет, завдання педагогіки, основні категорії. Методи науково-педагогічних досліджень 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Підібрати приклад, який демонструє, як здійснюється вивчення певного педагогічного явища шляхом педагогічного експерименту 4. Написати есе на тему: «Педагогіка – це наука чи мистецтво».	6	10
2	Система освіти в Україні 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Виписати вислови педагогів, що стосуються навчання. 4. Побудувати схему «Система освіти в Україні» 5. Законспектувати основні положення Закону «Про освіту в Україні», «Про загальну середню освіту».	6	10
3	Розвиток, формування і виховання особистості. Сутність процесу виховання.	6	10

	1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Проаналізувати зарубіжні теорії розвитку особистості 4. Проаналізувати народні уявлення про основні чинники формування особистості (див. Стельмахович М.Г. Народна педагогіка. К. : Рад. школа, 1985). 5. Побудувати схему «Фактори розвитку особистості».		
4	Дидактика – теорія освіти і навчання. Зміст освіти. Процес навчання. 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Підготуватися до диспуту на тему: «Навчальні програми, підручники і посібники - якими їм бути». 4. Проаналізувати один із підручників з погляду реалізації дидактичних вимог до його змісту.	6	10
5	Принципи і види навчання. Технології навчання 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій 3. Підготуватися до тестового контролю матеріалу. 4. Виписати із праць Я.А. Коменського, К.Д. Ушинського, В.О. Сухомлинського міркування про сутність і особливості реалізації вимог певних принципів навчання. 5. Змодельовати фрагмент уроку, який би демонстрував реалізацію принципів навчання в процесі спільної навчальної діяльності вчителя і учнів.	6	10
6	Методи, прийоми та засоби навчання. Види і форми організації навчання 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Підготувати фрагмент уроку із застосуванням різних методів і засобів навчання. Вибір обґрунтувати. 4. Відвідати урок в школі та проаналізувати його з погляду застосування вчителем методів навчання.	6	10
7	Види і форми навчання 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Написати есе на тему: «Зміст й методичне забезпечення уроку з позицій педагогічної науки». 4. Ознайомитися із концепцією НУШ . Висвітлити своє бачення цієї концепції. 5. Під час відвідування уроків проаналізувати 2 уроки з точки зору дотримання вчителями структури уроку, реалізації поставленої дидактичної мети, різних способів організації навчальної роботи на уроці.	6	10
8	Впровадження досягнень педагогічної науки в шкільну практику 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Законспектувати: Закони України «Про освіту» [від 5 верес. 2017 р. No 2145-VIII : [редакція від 01.01.2023 р.] та. Про повну загальну середню освіту від 16 січ. 2020 р. No 463-IX // Законодавство України / Верхов. Рада України.	7	10

9	Сутність процесу виховання 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Написати есе на тему: «Для чого педагогу потрібні знання і розуміння цілей виховання?» 4. Проаналізувати погляди А.С.Макаренка і В.О.Сухомлинського на становлення особистості в колективі.	6	10
10	Загальні принципи та методи виховання. Колектив як мікросоціумі 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Підготуватися до тестового контролю матеріалу. 4. Продумати і підібрати систему методів для формування культури поведінки учнів. 5. Проаналізувати відвідані уроки з точки зору застосування вчителем методів виховання. Яким методам він надає перевагу? Чи досягає він мети – формування особистості своїх учнів? Як саме? Які педагогічні умови були порушено вчителем під час застосування вчителем методів заохочення і покарання у відомих вам випадках?	6	10
11	Поняття про цілісний навчально-виховний процес. Єдиний зміст навчально-виховного процесу. Його напрями. 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Проаналізувати власний учнівський досвід. Які форми виховної роботи переважали у школі, де ви навчалися? 4. Під час відвідування уроків з'ясувати, які форми позанавчальної роботи використовуються вчителями, класними керівниками, педагогічними колективами.	6	10
12	Колектив як мікросоціум 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій. 3. Підготуватися до тестового контролю матеріалу. 4. Підготувати повідомлення на тему: «Порівняльний аналіз поглядів А.С.Макаренка і В.О.Сухомлинського на становлення особистості в колективі». 5. Підібрати систему методів для формування культури поведінки учнів.	6	10
13	Педагогіка середовища 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій 3. Проаналізувати власний учнівський досвід. Які форми виховної роботи переважали у школі, де ви навчалися? 4. Під час відвідування уроків з'ясувати, які форми позанавчальної роботи використовуються вчителями, класними керівниками, педагогічними колективами.	6	8
14	Взаємодія школи та сім'ї у вихованні молоді 1. Підготуватись до практичного заняття за темою. 2. Опрацювати літературу, конспект лекцій 3. Підготуватися до тестового контролю матеріалу 4. Підготувати конспект виховного заходу і провести його перед своїми товаришами.	6	8
Загальна кількість годин:		84	136

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ (РЕФЕРАТУ) ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Історія розвитку педагогічної думки в Україні.
2. Роль педагога в розвитку учнів: психологічний та соціальний аспекти.
3. Моделі педагогічного процесу в різних країнах світу.
4. Ідеї Яна Амоса Коменського і їх вплив на сучасну педагогіку.
5. Педагогічна діяльність Антона Макаренка.
6. Педагогічна діяльність Василя Сухомлинського.
7. Педагогічна діяльність Антона Макаренка
8. Інклюзивна освіта: проблеми та перспективи впровадження.
9. Роль учителя в формуванні моральних цінностей у школярів.
10. Методи та технології формування критичного мислення у дітей.
11. Педагогіка раннього розвитку: сучасні підходи і методи.
12. Вплив сучасних інформаційних технологій на навчальний процес.
13. Педагогічна майстерність та професіоналізм вчителя.
14. Адаптація учнів до навчання в середній школі.
15. Педагогічна спадщина Марії Монтессорі та її практичне застосування.
16. Сучасні методи виховання у ЗЗСО.
17. Індивідуалізація навчання в умовах сучасної школи.
18. Методичні підходи до розвитку критичного мислення у школярів.
19. Роль методичних об'єднань учителів у підвищенні якості навчання.
20. Інноваційні педагогічні технології в навчальному процесі.
21. Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчанні.
22. Методи оцінювання знань учнів: традиційні та альтернативні підходи.
23. Проектна діяльність як метод активного навчання в школі.
24. Формування предметних компетентностей учнів через інтерактивні методи.
25. Роль учителя як фасилітатора у навчальному процесі.
26. Роль педагогічного колективу в формуванні шкільної культури.
27. Компетентнісний підхід як основа для формування ключових компетентностей учнів.
28. Педагогіка партнерства.
29. Історія розвитку методів навчання.
30. Різні підходи до класифікації методів навчання.
31. Новаторські методи і прийоми у школі. Народно-педагогічні методи і засоби навчання.
32. Генезис організаційних форм навчальних занять.
33. Інноваційні технології в освітньому процесі Нової української школи.
34. Педагогічні технології навчання школярів: ігрові, особистісно орієнтовані, формування творчої особистості, проектні, технологія навчання як дослідження, інформаційно-комунікативні.
35. Педагогічні підходи до виховання в сучасній школі.
36. Виховання моральних цінностей у молодших школярів.
37. Роль родини у вихованні особистості дитини.
38. Виховання патріотичних почуттів у підлітків.
39. Виховання самостійності у дітей: методи та стратегії.
40. Вплив шкільного середовища на виховання учнів.
41. Роль вчителя в процесі емоційного виховання учнів.
42. Психологічні аспекти виховання дітей з особливими потребами.
43. Формування відповідальності та дисципліни у дітей.
44. Виховання толерантності та міжкультурного спілкування у школі.

45. Роль позакласних заходів у вихованні школярів.
46. Порушення в поведінці учнів: причини і шляхи виховного впливу.
47. Місце фізичного виховання у формуванні здорового способу життя учнів.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні інтерактивних, ігрових та мультимедійних технологій навчання у традиційних та інноваційних формах, зокрема, таких як: лекцій (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивні); практичних занять (з використанням семінарів); самостійної роботи

Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як бесіда, дискусія, ділові (рольові) ігри, творчі завдання, педагогічні ситуації (ситуації з готовими варіантами розв'язання; ситуації з навмисними комунікативними помилками або помилками, які насправді мали місце в діях учителя; ситуації, що виникають природно в процесі спілкування, набуваючи виховного спрямування; ситуації, в яких необхідно змодельовати поведінку педагогів залежно від того чи іншого стилю педагогічного спілкування тощо). Використання навчального середовища Moodle та програми для організації відеоконференцій Zoom.

Необхідні інструменти, обладнання: комп'ютерна техніка, мультимедійний проєктор, екран для проєктору, папір, ручки.

Вимоги до аудиторії для проведення лекцій: мультимедійний проєктор, екран для проєктору.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою та графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування кожного студента для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем та оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, виконання практичних завдань);
- тестовий контроль для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем;
- перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи (рефератів), завдяки яким студенти поглиблюють та зміцнюють теоретичні знання і практичні навички.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і **підсумкового** контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема,

проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених Робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи та захистом на останньому занятті.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені Робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://courses.prometheus.org.ua>, <https://www.coursera.org>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених Робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи з

а результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати,

якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти:

Аудиторна робота				Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Третій семестр								
Практичне заняття (УО) (мінімум – 4 контрольні точки)				Тестовий контроль (ТК)		ІДЗ** Реферат	Іспит	
Т*1-4	Т5-8	Т9-12	Т9-13	Т1-4	Т5-8			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	18-30	24-40	60-100***
12-20				6-10		18-30	24-40	

Примітки: * Т – тема навчальної дисципліни;

** За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Підсумкова оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом	
Перший семестр								Сума балів
Практичні заняття		Контрольна робота		Тестовий контроль		Іспит		
ПЗ1	ПЗ2	Питання 1	Питання 2	Т1-8	Т9-16			
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
3-5	3-5	9-15	9-15	3-5	3-5	30-50	60-	
6-10		18-30		6-10		30-50	100**	

Примітки: * Т – тема навчальної дисципліни; ПЗ – практичне заняття.

** За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Підсумкова оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Критерії оцінювання за видами робіт

Усне опитування

Оцінювання знань здобувачів (усне опитування) під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
<i>Відмінно</i>	Здобувач глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
<i>Добре</i>	Здобувач виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь здобувача має будуватися на основі самостійного мислення. Здобувач у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
<i>Задовільно</i>	Здобувач виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
<i>Незадовільно</i>	Здобувач виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Тестовий контроль

Кожен з трьох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 10 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	0-5	6	7	8	9	10
Відсоток правильних відповідей	0-59	60	70	80	90	100

Кількість отриманих балів	0	6	7	8	9	10
---------------------------	---	---	---	---	---	----

На тестування відводиться 10 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Критерії оцінювання самостійної роботи (реферату)

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Максимальний (високий) бал (відмінно) 10	тема реферату/письмового повідомлення актуальна та відзначається практичною значущістю; у роботі здійснено критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; матеріал роботи добре структурований, логічно викладений; роботу оформлено з дотриманням встановлених правил; здобувач демонструє здатність робити у рефераті/письмовому повідомленні логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання.
Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре) 8	тема реферату/письмового повідомлення актуальна; у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал реферату/письмового повідомлення загалом структурований, логічно викладений; оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам; здобувач послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.
Мінімальний (достатній) бал (задовільно) 6	тема реферату/письмового повідомлення не є актуальною; у роботі здійснено поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; реферат/письмове повідомлення містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки.

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – теоретичне питання, практичне та індивідуальне завдання. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально 5 балів, загальна максимальна сума балів становить 15.

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання	3	4	5
Практичне завдання	3	4	5
Індивідуальне	3	4	5
Всього балів	9	-	15

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (6 балів) та максимального (10 балів), знаходиться в межах 7-9 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Таблиця - Критерії оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання
Відмінно (високий) 5	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
Добре (середній) 4	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
Задовільно (достатній) 3	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
Незадовільно (недостатній) 2	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається

за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24	32	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	10	15
Теоретичне питання № 2	6	10	15
Практичне завдання	8	14	20
Разом:	30	34	50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		

D	66-72	Незараховано	Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59		Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Об'єкт і предмет педагогіки. Педагогіка як наука і мистецтво.
2. Основні категорії педагогіки: виховання, освіта, навчання, педагогічний процес, розвиток особистості.
3. Завдання педагогіки як науки. Виховання як суспільно-педагогічне явище.
4. Розвиток педагогіки як науки. Джерела педагогіки.
5. Народна педагогіка як основа наукової педагогіки.
6. Система педагогічних наук, зв'язок педагогіки з іншими науками.
7. Науково-педагогічне дослідження, його основні етапи і методи.
8. Аналіз методів спостереження, бесіди, інтерв'ю, анкетування, рейтингу.
9. Аналіз методів педагогічного експерименту, вивчення педагогічної документації і продуктивної діяльності учнів, вивчення і узагальнення передового технічного досвіду.
10. Аналіз теоретичних методів дослідження. Статистична та математична обробка результатів педагогічних досліджень.
11. Розвиток його рушійні сили і закономірності. Поняття соціалізації особистості.
12. Виховання і розвиток. Народно-педагогічні уявлення про основні чинники розвитку і формування особистості.
13. Аналіз зарубіжних теорій розвитку і формування особистості.
14. Вікові стани в розвитку особистості школяра, їх характеристика.
15. Загальне поняття про систему освіти.
16. Основні історичні етапи розвитку системи освіти в Україні.
17. Система освіти в Україні та її структура.
18. Педагогічна наука про виховання як процес виховання особистості. Підходи до визначення суті процесу виховання: відносницький, діяльнісний, особистісний, системний.
19. Основні структурні компоненти процесу виховання. Взаємодія педагога і вихованців у педагогічному процесі. Критерії ефективності виховного процесу.

- 20.Поняття про закономірності і принципи виховання. Народна педагогіка про принципи виховання.
- 21.Єдність і узгодженість педагогічних зусиль школи, сім'ї та громадськості.
- 22.Поняття про методи та прийоми виховання. Різні підходи до класифікації методів виховання.
- 23.Методи формування суспільної свідомості.
- 24.Методи організації діяльності учнів, формування досвіду суспільної поведінки.
- 25.Методи стимулювання поведінки і діяльності учнів.
- 26.Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання.
- 27.Позакласна і позашкільна виховна робота.
- 28.Позашкільні навчально-виховні заклади. Їх типи.
- 29.Поняття про суб'єкти у процесі виховання.
- 30.Планування роботи класного керівника.
- 31.Генезис проблеми виховання особистості в колективі. Дитячий колектив, його основні типи.
- 32.Динаміка розвитку колективу. А.С.Макаренко про етапи розвитку колективу.
- 33.Педагогічне керівництво і самоуправління в колективі.
- 34.Історія розвитку дитячого руху в Україні.
- 35.Поняття про соціальну педагогіку. Сімейна педагогіка.
- 36.Виховання у сім'ї як першооснова розвитку дитини як особистості.
- 37.Сучасні проблеми сімейного виховання. Народно-педагогічні традиції сімейного виховання.
- 38.Форми взаємозв'язку школи і сім'ї.
- 39.Формування всебічно і гармонійно розвиненої особистості як основна мета суспільного виховання. Складові частини всебічного розвитку.
- 40.Ідеал національного виховання.
- 41.Розумове виховання школярів: мета, завдання, зміст, форми і методи.
- 42.Поняття про мораль. Завдання і зміст морального виховання.
- 43.Значення праці у розвитку особистості. Суть, завдання і зміст трудового виховання.
- 44.Система естетичного виховання в школі.
- 45.Завдання і зміст фізичного виховання.
- 46.Дидактика – теорія освіти і навчання. Виникнення і розвиток дидактики. Народна дидактика.
- 47.Основні категорії дидактики: зміст освіти, принципи, методи, форми організації навчання.
- 48.Основні завдання дидактики на сучасному етапі.
- 49.Поняття змісту освіти. Аналіз державних документів, що визначають зміст шкільної освіти.
- 50.Суть процесу навчання як процесу пізнавальної діяльності.
- 51.Мотиви учіння школярів. Пізнавальний інтерес у навчанні.
- 52.Різні підходи до класифікації типів і видів навчання.
- 53.Особливості пояснювально-ілюстративного навчання.
- 54.Проблемне навчання, його переваги і недоліки.
- 55.Основи програмованого навчання. Машинне і безмашинне програмування. Комп'ютеризація навчання.
- 56.Особливості ігрового навчання. Типи навчальних ігор.
- 57.Модульне навчання. Можливості та умови його застосування.
- 58.Поняття про закономірності процесу навчання. Зв'язок закономірностей і принципів навчання.
- 59.Поняття про методи навчання. Структура методу. Метод і прийом. Функції методів навчання.

- 60.Класифікація засобів навчання. Вибір учителем методів і засобів навчання.
- 61.Поняття про організаційні форми навчання. Характеристика класно-урочної системи навчання. Основні вимоги до сучасного уроку.
- 62.Типи і структура уроку.
- 63.Різноманітність форм організації навчання.
- 64.Поняття про цілісний навчально-виховний процес. Єдиний зміст навчально-виховного процесу, його напрями.
- 65.Розумове виховання, яке сприяє формуванню особистісного світогляду.
- 66.Гуманістичне виховання в дусі загальнолюдських моральних ідеалів і цінностей.
- 67.Національне та патріотичне виховання.
- 68.Виховання політичної культури в умовах соціального і політичного плюралізму.
- 69.Трудове виховання і профорієнтація.
- 70.Економічна освіта та економічне виховання в умовах ринкових відносин.
- 71.Екологічне навчання і виховання, що спрямоване на збереження природи, її охорону та на запобігання наслідкам екологічних катастроф.
- 72.Правове виховання та правова освіта в умовах розбудови правової держави.
- 73.Естетичне виховання та розвиток учнів.
- 74.Спортивно-фізичне виховання і розвиток учнів.
- 75.Санітарно-гігієнічне виховання учнів.
- 76.Морально-статеве виховання учнів.
- 77.Організація навчально-виховного процесу. Учень середньої загальноосвітньої школи.
- 78.Державно-громадські органи управління школою.
- 79.Організація і засоби внутрішкільного управління. Функції керівника школи.
- Новий господарсько-фінансовий механізм функціонування школи.
- 80.Педагогічна рада школи. Зміст і організація її роботи.
- 81.Закон України "Про освіту" про права, обов'язки педагогічних працівників та гарантії держави педагогічним працівникам.
- 82.Методична робота в школі. Форма професійного вдосконалення вчителів.
- 83.Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду вчителів, впровадження в практику навчання і виховання сучасних досягнень педагогічної науки.

10. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Психологія та педагогіка освітньої діяльності» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлені і видані:

Педагогіка : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія денної форми навчання / Л. В. Міхеєва, Т. В. Комар, О. М. Гомонюк, Д. Є. Бідюк, В. І. Афанасенко. Хмельницький : ХНУ, 2025. 64 с.

Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник для студентів ВНЗ. 4-те вид., стереотип. К. : Академвидав, 2012. 615 с.
2. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л.В. Задорожна-Княгницька, І.Б. Тимофєєва. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 192 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка. Підручник. К. : Ліра-К, 2019. 608 с.
4. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О.О. Любар, М.І. Стельмахович, Д.Т. Федоренко ; за ред. О.О. Любара. Київ : Знання, 2003. 450 с.
5. Пашенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 228 с.
6. Педагогіка : Навчальний посібник / В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. вид., випр. і доп. Вінниця : «Книга-Вега», 2003. 416 с.
7. Педагогіка. Практикум (Основи педагогіки) : навчальний посібник / О.В. Кулешова, Л.В. Міхєєва. Хмельницький : ХНУ, 2019. 144 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. К. : Академія, 2000. 544 с.

Додаткова:

1. Гомонюк О., Левко М. Особливості розвитку професійно-педагогічної культури майбутнього педагога Теорія та практика формування особистості як суб'єкта самотворення і самозбереження. Монографія [за ред. О.М.Гомонюк]. Хмельницький: ФОП Цюпак А.А., 2021. С.36-64.
2. Гомонюк О.М. Розвиток етнопедагогічної культури майбутніх педагогів в умовах євроінтеграції. // Інтеграція в європейський простір: діалог зі стейкхолдерами. Монографія [За заг.ред. Акімова О.В., Фрицюк В.А.] Вінниця : ТОВ "Друк", 2022. С.80-112.
3. ГОМОНЮК, О., ГОЙ, В., & ШПИЧКО, І. (2024). МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ОСОБИСТІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ. *Psychology Travelogs*, (4), 69–78. <https://doi.org/10.31891/PT-2024-4-7>
4. ГОМОНЮК, О., ОНИШКО, О., & ОСТАПЕЦЬ, Н. (2024). ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ. *Psychology Travelogs*, (4), 126–135. <https://doi.org/10.31891/PT-2024-4-12>.
5. Олена Гомонюк ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ФАХОВИХ КОЛЕДЖАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Молодь і ринок. N3(235) березень 2025. с.23-28. (внесений до переліку фахових видань України категорії «Б»).
6. Олена ГОМОНЮК РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ З ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ. НАУКОВИЙ ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. Випуск 103. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2025 (січневий випуск). С.34-38. <https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/103/8.pdf>. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.103.06>
7. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навч. посібник для студ. пед. навч. закладів. Київ : Вища школа, 1997. 304 с.

8. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум. Київ : Знання-Прес, 2003. 429 с.
9. Максимюк С. П. Педагогіка : Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 70 с.
10. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 5-е, перероб., доп. Київ, 2009. 656 с.